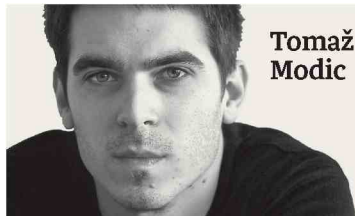

Odstop ljubljanskega in mariborskega nadškofa Opravičilo s figo v žepu

**Tomaž
Modic**

Vrh slovenske Cerkve je moral oditi zaradi svoje objektivne odgovornosti za bankrot Nadškofije Maribor in največjega finančnega škandala, kar ga je doživela samostojna Slovenija. Čeprav odstop nadškofa Antona Stresa, v preteklosti glavnega sogovornika z državo pri urejanju vprašanja o vračanju gozdov in drugega premoženja ter pokrivanja socialnih prispevkov za duhovnike, pomeni hud udarec za Rimskokatoliško cerkev na Slovenskem, je bil ta pričakovan. Razdejanje, ki ga je pustil za seboj cerkveni izlet v podjetništvo, je namreč pustil neizbrisljiv madež na njenem ugledu. A je do njega prišlo vsaj dve leti prepozno.

Tako je najbolj sramotno, da so vplivnega nadškofa k odstopu »povabili« šele njegovi nadrejeni iz Vatikanu. Sam se očitno ni nikoli čutil odgovornega za »lokalni spodrslijak«, pa čeprav je v letih strmega vzpona poslovnega imperija mariborske nadškofije vodil njen gospodarski svet. Stresov podpis je mogoče najti tudi na pogodbi z Vegradom o razvpiti obnovi dvorca Betnava, ki je pripeljala do spornih poslov z gradbincem Hilde Tovšak. Namesto tega je z vztrajnim zavračanjem vsakršne krivde in sprenevedanjem le podžgal zgražanje domače in tuje javnosti nad vpletenostjo »cerkvenih« družb v nezakonite posle.

(Nad)škofje so (ne)vede pustili za seboj nekaj sto milijonov evrov globoko luknjo v državnih bankah, ki jo moramo polniti davkoplačevalci. Tovarne, ki so jih nadškofijske družbe v zadnjem desetletju polovile pod svoje okrilje, so se znašle na lastniškem prepihu. Tako bodo družbe prej ali slej pristale v rokah tujih konkurentov, skupaj s tisoči zaposlenih, ki zato trepetajo za svoje službe. Podrtje več kot pol milijarde evrov težke piramide, ki so jo s poceni bančnimi posojili zgradili v Nadškofiji Maribor, je prizadelo tudi več deset tisoč **malih delničarjev** obeh Zvonov. V veliki meri je šlo za ljudi, ki so jima v dobri veri zaupali v upravljanje svoje certifikate.

Iskreno obžalovanje in opravičilo vsem, ki so »tako ali drugače prizadeti zaradi finančnega zloma mariborske nadškofije«, ne pomeni nič, če bodo dolgovi ostali neporavnani, skesana nadškofa pa zgolj premeščena v sosednjo državo, daleč od oči slovenske javnosti. Tako bi jima Vatikan, ki se pod novim vodstvom spopada z lastno finančno

afero, obesil domala enako kazen, kot so je bili v preteklosti deležni duhovniki, osumljeni pedofilije. Težko je pričakovati, da bo slovenska Cerkev z zapoznelim opravičilom prišla do moralne avtoritete in (znova) pridobila enakovreden glas pri odločanju o družbeno pomembnih vprašanjih, če bo hkrati stvari pometala pod preprogo.

Ne sme ostati le pri sankcijah na podlagi kanonskega prava, medtem ko bodo več sto milijonov evrov težke grehe pokrivali davkoplačevalci, slabo upravljane banke in finančno izčrpane družbe v lasti obeh Zvonov. Res je, da sta imela oba finančna holdinga upravo, ki je sprejemala odločitve, vendar sta hkrati imela nadzorni svet. Tega pa je imenoval sam vrh slovenske Cerkve, ki je tudi budno spremljal uresničevanje najpomembnejših projektov. Dejstvo je, da so pri njih sodelovali mnogi vplivni poslovneži, ki so bili blizu desnemu in levemu političnemu polu, iz nasedlih naložb pa so se še pravočasno umikali.

Skrb zbujajoče je, da država, ki ima v rokah organe pregona in druge vzvode, do zdaj ni kaj dosti zainteresirana za razčiščevanje kazenske in odškodninske odgovornosti za cerkvene finančne malverzacije. Ne glede na to, da hoče ohraniti zgledne odnose z Vatikanom, bi morala uporabiti enake vatlje kot pri vseh preostalih krvnikih slovenskega gospodarstva, ki jih pospešeno spravlja za zapaha. Vprašanje je tudi, koga bodo v Vatikanu izbrali za nova prva moža nadškofij. Od tega bo namreč odvisno, ali se bodo kleriki ob upokojitvi preselili v bogato opremljene dvorce ali v skromno domovanje v samostanu. ✕

Iskreno obžalovanje in opravičilo vsem, ki so "tako ali drugače prizadeti zaradi finančnega zloma mariborske nadškofije", ne pomeni nič, če bodo dolgovi ostali neporavnani, skesana nadškofa pa zgolj premeščena v sosednjo državo, daleč od oči slovenske javnosti.